

Tieslietu ministrija

Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1536; tālr.: 67036801, 67036716, 67036721; fakss: 67210823, 67285575;
e-pasts: tm.kanceleja@tm.gov.lv; www.tm.gov.lv

Rīgā

08-01-2016

Nr.

1-11/79

Saeimas Juridiskajai komisijai

Saeimas Valsts pārvaldes un
pašvaldības komisijai

*Par Latvijas Republikas Satversmes
tiesas spriedumu lietā Nr. 2015-03-01*

Latvijas Republikas Satversmes tiesa (turpmāk – Satversmes tiesa) 2015. gada 20. novembrī izskatīja lietu Nr. 2015-03-01 “Par 2014. gada 25. septembra likuma “Grozījumi Maksātnešpējas likumā” 2. panta un 2014. gada 30. oktobra likuma “Grozījumi likumā “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā”” atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. pantam un 106. panta pirmajam teikumam” un 2015. gada 21. decembrī pieņēma spriedumu, ar kuru nosprieda atzīt 2014. gada 25. septembra likuma “Grozījumi Maksātnešpējas likumā” 2. pantu un 2014. gada 30. oktobra likumu “Grozījumi likumā “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā””, ciktāl tie nenodrošina maksātnešpējas procesa administratoriem, kuri vienlaikus ir arī advokāti, profesionālās darbības garantijas izvēlēšanās nodarbošanās saglabāšanai, par neatbilstošiem Latvijas Republikas Satversmes 106. panta pirmajam teikumam (turpmāk – Spriedums).

Tieslietu ministrija ir iepazinusies ar Spriedumu un secina, ka uz maksātnešpējas procesa administratoriem, kuri vienlaikus ir advokāti, ciktāl netiek ierobežotas viņu profesionālās darbības garantijas izvēlēšanās nodarbošanās saglabāšanai, valsts amatpersonas statuss ir attiecināms. Vienlaikus spēkā esošie normatīvie akti, tostarp likums “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” nenoteic regulējumu, kas nodrošinātu tādu no valsts amatpersonas statusa izrietošu ierobežojumu, pienākumu, aizliegumu un atbildības piemērošanas regulējumu, kas neierobežotu profesionālās darbības garantijas izvēlēšanās nodarbošanās saglabāšanai. Proti, var secināt, ka likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 4. panta pirmās daļas 26. punkts

SAEIMAS KANCELEJA

11-01-2016

Nr.

2169-

12/16 Plkst.

ir spēkā, bet papildus ir nepieciešams nodrošināt tādu šā likuma regulējumu, lai netiktu pārkāptas advokātu profesionālās darbības garantijas izvēlētās nodarbošanās saglabāšanai. Līdz ar to, lai novērstu Satversmes tiesas konstatēto kļūdu, ir nepieciešama likumdevēja rīcība, likumā nosakot uz advokātiem attiecināmo ierobežojumu, pienākumu un aizliegumu apmēru, tajā skaitā valsts amatpersonas deklarācijā norādāmo ziņu apmēru, kas nodrošinātu tiesības maksātnespējas administratoram saglabāt nodarbošanos, arī, veicot advokāta profesionālo darbību.

Nemot vērā valsts amatpersonai noteikto pienākumu mēneša laikā iesniegt valsts amatpersonas deklarāciju, kas iesniedzama, stājoties amatā, kā arī to, ka likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 4. panta pirmās daļas 26. punkts, ciktāl netiek ierobežotas maksātnespējas administratoru, kuri vienlaikus ir arī advokāti, profesionālās darbības garantijas izvēlētās nodarbošanās saglabāšanai, stājas spēkā šā gada 1. janvārī, rīcībai nepieciešamo likuma grozījumu sagatavošanā un pieņemšanā jābūt nekavējošai un ātrai.

Tieslietu ministrija sadarbībā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju un Valsts ieņēmumu dienestu izvērtēja valsts amatpersonas deklarācijā, kuru iesniedz, stājoties valsts amatpersonas amatā, norādāmo ziņu apmēru un secināja, ka advokātu profesionālās darbības garantijas izvēlētās nodarbošanās saglabāšanai var ierobežot likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 24. panta pirmās daļas 3. punktā noteiktais pienākums valsts amatpersonas deklarācijā norādīt informāciju, ja tā saistīta ar advokāta profesionālo darbību, par uzņēmuma līgumiem un pilnvarojumiem, kurus valsts amatpersona veic vai kuros noteiktās saistības pilda, un šā panta 9.¹ punktā noteiktais pienākums norādīt informāciju par to, ka tā Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas un apkarošanas likuma izpratnē ir patiesais labuma guvējs no citai personai piederošas vai pārvaldīšanā nodotas lietas vai tās daļas, un no citai personai piederošām vai citas personas pārvaldīšanā esošām kapitāla daļām, akcijām un citiem šā panta pirmās daļas 5.¹ punktā minētajiem finanšu instrumentiem.

Valsts amatpersonas deklarācijā, kuru iesniedz, stājoties valsts amatpersonas amatā, nav norādāma likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 24. panta pirmās daļas 8. punktā noteiktā informācija par pārskata periodā gūtajiem visu veidu ienākumiem un 9. punktā noteiktā informācija par valsts amatpersonas veiktajiem darījumiem, to apmēru un darījumu pusēm (uz kuru neatbilstību Satversmes tiesa ir arī atsevišķi norādījusi Spriedumā). Šī informācija norādāma kārtējā (ikgadējā) deklarācijā un deklarācijā, kuru iesniedz beidzot pildīt amata pienākumus. Vienlaikus šā likuma 24. panta pirmās daļas 8. un 9. punktā noteiktās informācijas norādīšana deklarācijā, ja šī informācija ir saistīta ar advokāta profesionālo darbību, ierobežo maksātnespējas procesa administratoriem, kuri vienlaikus ir arī advokāti, profesionālās darbības garantijas izvēlētās nodarbošanās saglabāšanai.

Atbilstoši Spriedumā norādītajam likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" būtu paredzams izņēmums, kas noteiktu, ka uz

maksātnespējas procesa administratoriem, kuri vienlaikus ir arī advokāti, nav attiecināms šā likuma 17.panta pirmajā daļā noteiktais aizliegums valsts amatpersonai nodarboties ar reklāmu.

Nemot vērā, ka, Tieslietu ministrijas ieskatā, situācija, kurā valsts amatpersonas deklarāciju iesniedz tikai daļa maksātnespējas administratoru, proti, maksātnespējas administratori, kuri nav advokāti, varētu būt diskriminējoša, jo prasīt no personām, lai viņas, balstoties uz Spriedumu, pašas izlemtu, kāda satura valsts amatpersonas deklarācija ir jāiesniedz, nav samērīgi, kā arī izšķirt, kā Spriedums ietekmē likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" noteiktā regulējuma spēkā esamību, ir ārpus Valsts ieņēmumu dienesta un citu izpildvaras institūciju kompetences, aicinām Saeimu līdz šā gada 1. februārim novērst Satversmes tiesas konstatēto nepilnību.

Vienlaikus informēju, ka Tieslietu ministrija pauž gatavību iesaistīties nepieciešamo likumprojekta redakciju sagatavošanā.

Tieslietu ministrs

Dzintars Rasnačs

Švarca 67046139